

hafva 1845 genom postverket klifvit requirerade 5 hel årgångs exemplar mera än 1844, men 27 exemplar för half årgång mindre. Sistnämnda större requisition för 1844 skedde förnämligast till Helsingfors postkontor, och förmoda vi, att Saima för de flera exemplaren första halfåret 1844 har att tacka välviljan att uppmuntra bladets utgifvande. H. T. uppgifver likaså summan af requirerade exemplar origtig.

Vi hoppas derföre, att Saimas ärade Läsare icke skola låta H. T:s försök att diskreditera bladet öfva något inflytande. I all händelse tillräkna vi vårt blads större eller mindre framgång icke Allmänhetens förmåga att omfatta våra ringa bemödanden, utan vår egen oförmåga att tillfredsställa Dess fordringar. Tyvärr kunna vi för nu började årgång intet mera lofva, än hvad de föregående bevisat oss förmå att hålla. Bladets Prenumeranter hafva också aldrig blifvit lockade genom löften.

34 FINSKA ÄRENDER I SVERIGE.

Saima n:o 2 15. I 1846

20

Enskilda bref från Sverige underrätta om en polemisk, som i de Svenska Tidningarne föres angående Finlands nuvarande förhållanden. Såsom första uppslag ingår i denna en *Dagl. Allehandas* artikel om »Det moderna Suomi,» ur hvilken utdrag varit synligt äfven i *Finska blad*. Redan detta korta utdrag visar, att harmen styrt författarens penna och gjort hans skildring hånande.

Till svar på denna artikel har nu i *Vinterbladet* blifvit införd en uppsats af någon Finne eller f. d. Finne, som söker upplysa den anfallande om Finlands närvarande förhållanden och försvarar rättmätigheten af »det moderna Suomis» anspråk och förhoppningar på en nationel bildning. Denna uppsats skall i så måtto icke vara väl affattad, att den ställer ringa betydande omständigheter högre, än de förtjena, och sålunda lemna belackaren rum. Till densamma läser *Vinterbladets* utgifvare hafva bifogat sina anmärkningar, hvilka, såsom äfven lätt kan förmodas, öfvergå från den nationela bildningen till landets politiska ställning och härvid lägga accenten på, hvad som förefinnes »de jure» och »de facto.» För öfrigt skola anmärkningarne vara författade i samma harmfula ton, som *Allehanda* artikeln.

Det är nu icke svårt att finna, hvad som hos en Svensk framkallar harm vid fråga om *Finska förhållanden*. Obekantskap med dessa förhållanden är hufvudorsak. Ty i Sverige äro äfven de vetenskapligt bildade så okunnige i allt, hvad Finland rör, att man väl finner, huru denna okunnighet är ett arf redan från tiden af de båda ländernas förening, om den också kanske yttermera tilltagit sedan 1809. För det andra är det ursäktligt, att den Svenska nationalfåfången, understödd af denna ringa i sakkännedom, uppröres vid hvarje en Finnes yttrande af belåtenhet under landets nuvarande förhållanden. Samma fåfånga har kanske vållat, att i Sverige ingen enda skildring af dessa förhållanden, af Finlands öden sedan 1809, trädt i dagen. Ty en och annan sanningslös, allt stöd af fakta beröfvad utgjutelse i de Svenska dagbladen kan icke gälla för en sådan skildring.

Då man vidt och bredt ordar om den politiska ställningen, isynnerhet för framtiden, glömmar man för det första, hvad Finland i detta hänseende hade att skryta med under Svenskt öfvervälde. Det styrdes från Sverige; jemförelsevis få Finnar kunde nå en plats i samhället, som

skulle gifvit dem tillfälle att på landets styrelse öfva något inflytande; några Finske män deltog »under vissa perioder» i Riksdagarnes förhandlingar, men bland dessa voro adelsmännen Svenskar, och bönderna förstodo intet ord af, hvad som afhandlades; en riksdag betydde också föga under de flesta Sveriges regenter, under Gustaf IV Adolf mindre än föga; tryckfrihet fanns sällan, under nämnda regent ingen; inom landet besattes de förnämsta embeten med Svenskar; Svenska språket gjordes till undervisningens, förvaltningens, lagskipningens, ehuru 6/7 delar af nationen icke förstår ett ord Svenska; en stor del af Finlands statsinkomster gingo utom landet; till sednaste tid var all Finlands exporthandel inskränkt till den Svenska hufvudstaden; Finland härjades med korta mellanskof af ett oupphörligt krig, och Sverige kunde icke afvärja. det – Allt detta glömma de politiserande dagbladsskrifvarena. I Finland har man icke glömt det; men man är dock tacksam, emedan månget eröfradt land haft det vida sämre, och emedan Finland deremot har att tacka Sverige för mången god gåfva, förnämligast för bildningens och en upplyst lagstiftnings, hvaraf också landets nuvarande läge i hög grad bestämmes.

10

Medan Svenskarne glömma detta, synas de okunnige om: att Finlands välstånd under oafbruten fred sedan 1809 tilltagit, och dess folkmängd nära fördubblats; att landet sedan samma tid eger sin egen Styrelse; att alla embeten innehafvas af Finske män; att landets lagar och institutioner inom samma tid vunnit mången väsentlig förbättring; att dess statsinkomster användas endast för landets egna behof¹; att frukterna deraf äro ett rikt doterad universitet, ett utvidgad och förbättradt undervisningsverk, en ny Hofrätt, en högre besoldning för alla tjenstemän, ett eget och väl akkrediteradt penningverk, en vida rikare tillgång till uppmuntran och understöd för näringarne, än den finnes i Sverige. Sådane fördelar alstra belåtenhet; och en sann vänskap borde icke harnas öfver, att den finnes, att den föstrat tillgifvenhet för de Monarker, hvilka skänkt landet dessa fördelar, aktning för de män, hvilka till deras ernående medverkat.

20

30

Vidare vill man i Sverige icke förstå, att »det moderna Suomi» har en önskan, den för hvarje nation naturligaste, den nemligen: att nationens språk äfven vore litteraturens, den allmänna undervisningens, lagskipningens, förvaltningens. Dessa önsknings sammanfattas i sträfvandet för en nationel bildning. Här skymmer åter Svenskarnes okunnighet om förhållandena deras blick för, hvad rätt och billigt är. Den allmänna tron i Sverige är nemligen den, att »Finskan» lefver på sin höjd som ett löjligt idiom af Svenskan, att »kutaa! hourou mår tu»? o. s. v. är Finnens språk. Man vet icke och vill icke veta, att sex sjundedelar af Finska folket icke förstår ett ord Svenska – ty detta skulle förstora förfädrens orättvisa att påtvinga landet ett fremmande språk, Svenskan. Men om det nämnda förhållandet, ehuru okänt i Sverige, likväl är ett obestridligt faktum, hvarföre då i Herrar och gode män harnas öfver, att den yngre generationen i Finland, att det moderna Suomi, älskar sin nations språk och hoppas på en nationel bildning? Ty härom är det fråga, om intet annat. Är väl detta en företeelse, som ensamt tillhör Finland? Och om denna kärlek, detta hopp vaknat sedan 1809, hvarföre neka, att de fostrats af en större nationel sjelfständighet, för hvars tillvaro fakta ligga i öppen dag?

40

50

¹ Till och med den ringa summa, som af Finska statsmedel utgår under namn af H. M. Kejsarens handkassa, användes på Monarkens befallning endast till understöd för Finnar.

Och öfverhufvud: är det manligt mod eller icke, att i hvarje förhållande troget för fosterlandet verka, hvad verkas kan, med fast tro, att en försyn styrer nationernas öden? – Hvarföre då gäcka detta mod, denna förtröstan?

35 »BROTT OCH STRAFF.»

Saima n:o 2 15. I 1846

10

Nedan följande berättelse erinrar oss om den skuld, i hvilken vi stå hos Förf. till artiklarne om Brott och Straff i F. A. Tidning. Den första artikeln i ämnet var synlig vid slutet af 1843, den andra i Januari, den tredje i Juni 1844, och den fjerde vid samma tid 1845. En så tungvräkt diskussion är lika svår att följa för läsare i allmänhet som för en motståndare.

Så har det äfven varit oss odiöst att villfara denna Ins:s, med signatur – de –, begäran och i hans artiklar uppvisa yttranden af hierarkiskt tänkesätt. Ins:s begäran visar sig dock, sedan vi uppletat hans artiklar, 20 högst naiv. Han yrkar stockstraffets och kyrkpligtens bibehållande, ja för det förras användande vill han tillägna kyrkan en utvidgad straffrättighet mot, hvad sed nu medger, han ifrar för en sträng kyrkotukt öfverhufvud, han förklarar staten vara blott medel för uppnående af kyrkans ändamål – och likväl menar han sig icke förorda hierarkin! Från anförandet af hans ord i nämnda hänseenden anse vi oss kunna vara befriade.

I öfrigt vore det äfven onödigt att något anföra till samma Ins:s sednaste artikel, då han i densamma icke vänder sig mot vårt blads till de föregående gjorda anmärkningar, utan i stället ger en ny utredning 30 af kyrkans förhållande till staten, hvilken ingenting utreder, men väl tarfvar utredning – om densamma ens genom någon förklaring kan utredas innehålla annat än toma och osammanhängande fraser. För saken torde derigenom i all händelse intet kunna vinnas.

Berättelsen af Onkel Adam deremot ger en sann skildring af, hvad kyrkans inbandning i bestraffandet af lagöfverträdelser numera har att betyda. Vi säga »numera.» Ty vi vilja ogera såsom oförnuftig fördöma en institution, hvilken i århundraden gällt och af allmänna opinionen varit erkänd för sakenlig och båtande. Så länge det religiösa medvetandet är känsla, har det äfven större behof af yttre ceremonier 40 och en offentlig bekännelse. Likaså stämpliar brott och straff vid en lägre bildningsgrad hos folken den brottslige med mindre vanära. Men ju mera religionen hos dess bekännare förbytes till förståndssak, desto mindre känner han sig beroende af kyrkan och dess föreståndare prestskapet; och ju större vanära som åtföljer brottet, desto mera blir redan dess offentlighörende ett straff. Så har äfven kyrkoplikten, ifrån att beteckna den brottsliges återupptagande till nåd hos Gud och till medbroder i församlingen, blifvit en tillökning i hans straff, hvarigenom endast hans brottslighet göres allmännare bekant, och måttet af hans vanära rågas. Så anses den numera af allmänna opinionen. Den 50 tänkande finner, att syndaförlåtelsen vinnes när och hvar som helst, inom syndarens eget bröst, samt att prest och kyrka för dess vinnande icke äro behöfliga. Den mindre bildade ledes af allmänna opinionen och kan icke anse straffets stund för förlåtelsens.

Men att så väl kroppsstraffet som kyrkoplikten äro afskräckande för andra, bör icke nekas. Mängden må bevisa den straffade sitt medli-